

Thema: Vrijheid

Overweging 1 mei 2016 – Marina Slot

Lector: Natalie Coenradi

mmv. The Voice Company olv Dirigent en pianist Robert Bakker

Solisten: Olaf Wijnants Labree en Angélique van Leijenhorst

*“... Vrijheid om liefde hebben wie je wilt,
vrijheid om te stemmen, te kiezen wie je wilt in onze democratie,
vrijheid om te reizen waarheen je wilt.
Vrijheid is zingen en spelen, lachen en vrolijk zijn,
vrij om te denken en vrij om te spreken,
vrij om te geloven wat je wilt, vrij van gebrek en van angst en vrees.
Vrijheid mag je je toe-eigenen en is kostbaar ...*

Openingslied Welkom

Anneke Meiners / Mariëtte Harinck

Dit huis is een huis waar de deur openstaat,
waar zoekers en zieners, genood of gekomen,
hun harten verwarmen, van toekomst gaan
dromen,
waarin wat hen drijft tot herkenning gaat
komen,
de vonk van de Geest in hun binnenste slaat.

Dit huis is een huis waar gemeenschap bestaat,
waar zangers en zeggers bijeen zijn gekomen
om uiting te geven aan waar zij van dromen,
waardoor een beweging ontstaat die gaat
stromen,
die nooit meer, door niemand, zich inperken
laat.

Opening

Wij zijn hier bij elkaar

in de Naam van de Eeuwige en Barmhartige die
God van liefde is

en in de Naam van Jezus van Nazareth,

die onze broeder en bondgenoot wil zijn in het scheppen van vrede en vrijheid in onze wereld

en in de naam van de Geest die waait waarheen zij wil

en die mensen troost en inspireert alle dagen van ons leven.

Amen

The Voice Company zingt samen met Marina 'I don't know how to love him'

uit Jesus Christ Superstar van Andrew Lloyd Webber



Welkom en inleiding

Welkom ben je als je hier voor het eerst bent, welkom ben je als je hier vaker komt, als je hier een vaste gast bent in dit vriendelijke huis van God en mensen.

Welkom aan het koor die ons zoveel moois en goeds komt brengen vanmorgen en welkom aan Robert die door zijn bevlogenheid onze stemmen tot grote hoogte zal brengen.

Welkom mede namens Natalie die ons zelf zal vertellen wat voor haar vrijheid is.

We hebben voor het thema 'Vrijheid' gekozen, omdat het hard nodig is, omdat de wereld en wijzelf dikwijls gevangene zijn van valse woorden, koude harten, foute woorden en wrede handelingen.

Hoe bereik je vrijheid voor jezelf en voor iedereen?

Fred heeft op het boekje uit the Freedom Speech van president Franklin D. Roosevelt over de vier essentiële vrijheden van een mens geciteerd: de vrijheid van spreken, vrijheid van geloof, vrijwaring van gebrek en vrijwaring van vrees. Onlangs is the International Four Freedom Award uitgereikt aan bondskanselier Angela Merkel en de laureaten voor de verschillende vrijheden uitgereikt aan een journalist, aan drie geestelijken uit Centraal Afrika, een katholieke priester, een imam en een protestantse dominee, een dokter die overlevenden van seksueel geweld in Congo opvangt en beschermd voor de vrijwaring van gebrek en de organisatie Human Right Watch voor de vrijwaring van angst en vrees.

Het gaat hier om concrete handelingen, daden die vrijheid bevorderen op velerlei gebied en voor grote groepen mensen. Over die vrijheid gaat het vandaag ook hier, vrijheid van spreken, van geloven, vrijwaring van gebrek en van vrees.

En laat dat nu ook corresponderen met de woorden uit het Evangelie van Lucas door Jezus gesproken. Jezus die de profeet Jesaja citeert maar niet helemaal zoals we straks gaan horen.

We leven ook in het begin van mei, een tijd waarin onze persoonlijke vrijheid, onze vrijheid in Nederland centraal staat n.a.v. data als 4 en 5 mei, het herdenken van de doden en van de bevrijding van ons volk van de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog.

Daar gaat het gedicht van Peter Moes over en over nu....

Ik wens ons allen een mooie en bijzondere viering toe.

The Voice Company zingt nu het Kyrie, 'Ontferm u' uit de Missa Criolla van de Argentijnse componist Ariel Ramirez. Hij heeft in het begin van de jaren 60 na het 2e Vaticaans Concilie de vrijheid binnen de katholieke kerk benut en de prachtige Missa Criolla geschreven met de ritmes en instrumenten van de oorspronkelijke bewoners, de indianen en de gemengde oorspronkelijke bevolking van Argentinië, de Criolla.

The Voice Company zingt het Kyrië

uit de Misa Criolla van Ariel Ramirez. Deel 1

Gloria in woorden

Als je vrij bent om te geloven wat je wilt, mag je geloven in redding en bevrijding.

Dan mag je juichen en lachen en ervan zingen.

In de 'traditionele katholieke mis' is dit het moment dat we het Gloria zingen.

Verbeeld in het Gloria in Excelsis Deo dat de engelen zongen bij de geboorte van Jezus, de mensenredder en bringer van liefde en vrede. De hemel gaat open.

Een engel verschijnt, gevolgd door een heel leger van hemelboden. Ze roemen God: „Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.”

Vanuit de diepte van je ellende gezongen in het Kyrie, mag je elke keer weer geloven dat er ook andere tijden komen en mogelijk zijn. Jaren van vrede, dagen van gerechtigheid en uren van grote vreugde. En of je daarbij nu 'Gloria' zingt of 'Halleluja' of iets heel anders, sta op dit moment even stil bij het Gloria in jouw leven.



1e lezing Lucas 4: 14 - 21

Jezus keerde, gesterkt door de Geest, terug naar Galilea. Het nieuws over hem verspreidde zich in de hele streek. Hij gaf onderricht in de synagogen en werd door allen geprezen. Hij kwam ook in Nazaret, waar hij was opgegroeid, en volgens zijn gewoonte ging hij op sabbat naar de synagoge. Toen hij opstond om voor te lezen, werd hem de boekrol van de profeet Jesaja overhandigd, en hij rolde hem af tot de plaats waar geschreven staat:

‘De Geest van de Barmhartige rust op mij, want hij heeft mij gezalfd.
Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden,
om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht,
om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Barmhartige uit te roepen.’

Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging weer zitten; de ogen van alle aanwezigen in de synagoge waren op hem gericht. Hij zei tegen hen: ‘Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.’

Lied: Om vrijheid

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

1. Koor 2. Allen

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,
wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,
wij oogstten zeeën zonder te vervaren. (2x)

Allen:

Wij, tussen moed en wanhoop. Waarom weten
wij wel wat leven is, maar leven niet?
Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Koor:

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Allen:

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren
de mensen niet die wij nog angstig zijn-
wij zouden niet meer vluchten voor de pijn,
en voor de grootste liefde niet vervaren. (2x)



2e lezing: Nooit meer

Peter Moes

Nooit meer
zal ik denken
dat en hoe.
Nooit meer.

Minder
zal ik weten
indien of als.
Dwalend

zal ik zien
hoe verhalen
herinneringen halen.
Mensenstromen.

Lijken lopen
één na één.
Lange wegen
terug naar heen.

Auschwitz leeg.
Geen Birkenau.
Dachau
van de kaart

verdwenen daders.
Meelopers spoorloos.
Stille slachtoffers
en ook wij zwijgen.

Alleen het kwaad
wordt steeds herboren.
Na de 5e meidag.
Elk jaar.

Hoopvol kijken naar
de hemel en elkaar.
Nooit meer
zal ik denken.

Overweging

In mijn gemeente wonen veel zeer oude mensen, mensen die nog volop de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. Ik was bij een van hen, een vrouw die onlangs in 'Andere Tijden' te zien was omdat zij als jonge vrouw zeer actief is geweest in de verzetsgroep in West-Friesland. Ik vroeg of zij in deze tijd veel bezig was met die periode? En ze zei: Te veel!

Ze zei: "Het is zo wonderlijk, toen die rotoorlog voorbij was, gingen we gewoon aan de slag, werken, trouwen, kinderen krijgen en je dacht er niet meer aan. Maar nu na 40 jaar komt alles terug, de angst, de verliezen van toen, maar ook nu want van onze groep ben ik samen met één man de enige die nog over is."

Zelf herken ik dat uit het gesprek dat ik onlangs met een jonge Tamil taxichauffeur voerde in Sri Lanka. Hij vertelde dat hij na de beëindiging van de burgeroorlog heel blij was om verder te mogen



leven. “*We are happy*” zei hij. Toen ik vroeg waarom hij zo goed Engels sprak, als een van de weinige in zijn stad, vertelde hij dat zijn schoolopleiding door de oorlog was gestaakt, maar dat hij in de praktijk tijdens zijn werk in Dubai goed Engels had geleerd. Ook zei hij: “de kinderen van nu gaan gelukkig weer naar school.”

Het leven gaat in aanvang na een oorlog weer verder, met leemtes in opleiding en werk, maar later komt soms de angst en de vrees, soms zelfs pas aan het einde van je leven. Dan keert de doodsangst terug van toen.

Wat een invloed heeft oorlog op het leven van mensen en zo lang.

Oproep tot bevrijding

Mensen hebben letterlijke vrijheid nodig om te kunnen leven in plaats van overleven, zich te ontplooien en ontwikkelen en om ook weer vrijheid te geven aan zichzelf en aan elkaar.

En vrijheid is aantrekkelijk, je wordt aangetrokken door mensen die anderen vrijheid geven, die zich sterk maken voor de vrijheid van een ander.

Misschien is mede daarom Jezus van Nazareth ook wel een geliefd spreker, hij mag voorlezen uit de boekrol van de profeet Jesaja, maar hij past de tekst zijn tekst aan zijn toehoorders.

De gemeenschap van Nazareth is niet meer zoals het volk Israël in ballingschap, ze zijn vrij om te doen en te laten wat ze willen. En Jezus wil die vrijheid van zijn dorpsgenoten benutten door ze op te roepen anderen te bevrijden.

Hij zegt: ‘de Geest van de Barmhartige rust op mij en heeft mij gezalfd.’ Er is een teken achtergelaten net zoals met de doop van een kind, de zalving van een zieke. Om te laten zien dat het echt zo is. Dat je gezalfd en gezegend bent om goed te doen, de goede dingen te doen.

En Jezus zegt: wat voortkomt uit Barmhartigheid is het creëren van vrijheid, het vrijwaren van gebrek en van angst en vrees, het bevorderen van herstel. En hij spreekt over het genadejaar, het Jubeljaar dat eens in de vijftig jaar wordt gevierd. Het gaat om kwijtschelding van schulden als een heilige plicht voor het volk Israël. Want voor een gezonde economie is het nodig dat er af en toe wat recht getrokken wordt om armoede en onrecht op te heffen.

Vrijheid gekoppeld aan verantwoordelijkheid

Wonderlijk is dat Jezus in zijn citaat een deel weglaat, want Jesaja spreekt naast het genadejaar ook over het jaar der wrake. Maar dat laat Jezus weg, het gaat hem niet om wraak en haat, maar het gaat hem om genade en barmhartigheid.

Daar zit de wereld om te springen, want wij hier in Nederland en velen met ons willen ‘Nooit meer...’ zoals het gedicht zegt. We willen de vrijheid voelen en ervaren, we willen in de ruimte staan van een wereld die in vrede en vrijheid is.

Onze wens is dat mensen hun eigen keuzes mogen maken, wij willen kansen voor ieder menskind op een goed leven, een mooie schoolopleiding, een liefdevolle opvoeding en opgroeien tot een mens die weet wat liefde en barmhartigheid is.

Vrijheid gekoppeld aan verantwoordelijkheid voor jezelf en voor elkaar, vrijheid met de grens van waar je de ander kwaad doet, de ander beschadigt, daar houdt jouw vrijheid op.

Vrijheid gekoppeld aan gerechtigheid en recht, vrijheid die haaks staat op geweld en misbruik en daarom zijn er mensen geëerd in naam van de vrijheid.

Om te herinneren dat we heel hard eraan moeten trekken om de vrijheid in ons land en in onze wereld te houden. Vrijheid om lief te hebben wie je wilt, vrijheid om te stemmen, te kiezen wie je wilt in onze democratie, vrijheid om te reizen waarheen je wilt.

Vrijheid is zingen en spelen, lachen en vrolijk zijn, vrij om te denken en vrij om te spreken, vrij om te geloven wat je wilt, vrij van gebrek en van angst en vrees.

Vrijheid mag je je toe-eigenen en is kostbaar.

Vrijheid wens ik ons toe. Moge het zo zijn.



Pianospel

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in god die in ons en met ons is.
Wij zijn niet alleen.
Wij zijn geborgen.
Wij zijn vrij.
Wij geloven in de geest van God,
de geest van de vrijheid
die ons verbindt tot de ene kerk
die alles omvat.
Wij geloven in Jezus Christus,
die ons God laat zien en Hem
vertegenwoordigt,
die het rijk van de vrede verkondigde
en uit liefde stierf.
Wij geloven dat Jezus leeft.
Hij bevrijdt van schuld,
van angst en dood.
Hij helpt ons te leven.
Wij geloven in God,
die de wereld scheidt en bewaart,
die wil dat wij samen met Hem werken
voor de wereld en de mensen.
Wij geloven in de levende God,
die de wereld voleindigt en vernieuwt,
die ook ons bewaart en herschept
tot waarachtig en liefdevol mensenleven.

Collecte

The Voice Company zingt uit “Calling All Dawns” van Christopher Tin:
deel 2, “Mado Kara Mieru”, een Japanse Haiku over bloemen, natuur en jaargetijden.

Intenties

Tafelgebed

EEUWIGE GOD
Gij kent mij en Gij doorgrondt mij;
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gisteren, vandaag en morgen
is uw Geest, uw adem, in mij.
De volheid van dat gevoel is bijna teveel.
Ik ben uw schepsel en ook zo alledaags.
In de kermis van het leven
is uw Geest voortvluchtig.



SCHEPPER GOD

Ik ben in relatie geschapen.
Naast mij staat een ander mens
en nog één en nog één.
Wij zijn hier bij elkaar
om te delen in uw Godsgevoel,
te breken en te delen van brood en wijn.
Leven vol blijdschap
en vol verdriet.

TROOSTER GOD

Wij allen kennen pijn en angst.
Onze wereld zucht onder oorlog en geweld.
Wij voelen ons dikwijls machteloos,
help ons en onze wereld.

GEEST VAN GOD

Heradem in ons het leven,
laat ons blijvend uw kracht ervaren.
Spreek tot ons in de taal van de
liefde over God en mensen.
Schenk ons het vertrouwen
in het verbond tussen u en ons,
zodat in ons de echo klinkt van:
"ik laat je niet in de steek".

The Voice Company zingt het Agnus Dei

uit de Missa Criolla van Ariel Ramirez

Uitnodiging

Ooit, eens, was er een maaltijd van vrienden met elkaar,
vrienden die geloofden dat er een andere wereld mogelijk is.
Dat er een beweging van mensen te vormen is die bergen van haat en oorlog zou verzetten.
Ze geloofden in een stroom van liefde en genade omdat Jezus van Nazareth hun vriend was.
Door zijn passie is het vuur brandend gebleven.
Door ons en in ons is Zijn liefde en bewogenheid een levende beweging en wij horen erbij.
Een groep van mensen die geloven in de kracht van liefde.
En met de vriendengroep van nu delen we brood en wijn als tekenen van leven en van samen.
Hier bij ons is iedereen welkom aan de tafel, iedereen die mee wil werken aan het visioen van
Jezus van Nazareth, een wereld van liefde, vrede, vrijheid en gerechtigheid.
Wie je ook bent, wat je ook voorstelt, je bent welkom aan de tafel.
Kom, want alles staat klaar.

Breken en delen van brood en wijn



Lied: Om liefde gaan wij een leven

Huub Oosterhuis / Herman Rouw

Om liefde gaan wij een leven,
zeilen wij over de zee,
vliegen wij langs de hemel,
om liefde gaan wij een leven
met licht en met donker mee.
Vogeltje van de bergen
wat zwoeg je dapper voort?
Om wat ik uit de verte
van liefde heb gehoord.

Om liefde gaan wij een leven,
graven diep in de nacht,
kruipen wij onder de hemel
om liefde gaan wij een leven
om weten en stille kracht.
Mensje, één van de velen
waar snelt je voetstap heen?
Waar is te vinden dat ene,
daar snellen mijn voeten heen.

Om iemand gaan wij een leven,
wagen wij dood na dood,
zwerfen de verste wegen
om jou, op hoop van zegen,
mijn liefde, mijn reisgenoot.
Dalen van zwarte aarde,
bergen van hemelsblauw,
om alles ga ik dit leven
om alles of niets met jou.
Gebed/gedachte/gedicht

The Voice Company zingt Babe Yetu

Onze vader in het Swahili van Christopher Tin

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Hoe ver te gaan? En of er wegen zijn?
Nooit meer gebaande.
Hoeveel paar voeten zijn zij?
Twee, drieduizend. (2x)

Nog bijna slaven, vreemden voor elkaar,
kreupelen, blinden.
Maar met iets in hun hoofd dat stroomt
en licht geeft.

De zon zal hen niet steken overdag.
Bij nacht de maan niet.
Zij stoten zich aan stenen, niemand draagt hen.

Omdat zij willen leven als nog nooit.
Angstig te moede,



zijn zij gegaan met grote hinkstapsprongen.

Niet hier hun vaderland, en schaamteloos
wagen zij alles.

Soms wordt woestijn oase waar zij komen.

Vrijheid ontkiemt in hen, gloeit aan, dooft uit,
zal weer ontvlammen.

Zij blijven kinderen, zij worden groter.

Hun stoet is zonder einde en getal.

Tel maar de sterren.

Zij weten van de stad met fundamenten.

Zegen voor jou

(Franciscaans)

Moge de Onnoembare ons zegenen met ongemak bij gemakkelijke antwoorden, halve waarheden en oppervlakkige verhoudingen, zodat we diep vanuit ons hart mogen leven.

Moge de Krachtige ons zegenen met woede bij onrechtvaardigheid, onderdrukking en uitbuiting van Gods schepselen, zodat we mogen werken aan rechtvaardigheid, vrijheid en vrede.

Moge de Barmhartige ons zegenen met tranen om hen die lijden aan pijn, verwerping, honger en oorlog, zodat we onze handen kunnen uitstrekken om hen te troosten en om hun pijn in vreugde te veranderen.

En moge de Ene met de vele namen ons zegenen met genoeg dwaasheid om te geloven dat we een verschil kunnen maken in de wereld, zodat wij kunnen doen waarvan anderen zeggen dat het niet gedaan kan worden.

The Voice Company zingt Kia Hora Te Marino

Kia hora te marino

kia whakapapa pounamu te moana

kia tere te karohirohi

i mua i tou huarahi

Haere e tama haere

Let Peace be widespread

Let the sea glisten like the greenstone

May your path be straight

like the flight of the dove

Go in Peace and with my blessings

